Uchwała Nr XXIII/183/16

Rady Gminy Kłodawa

z dnia 28 grudnia 2016r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłodawa na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) Rada Gminy w Kłodawie uchwala co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłodawa na lata 2017-2020, stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kłodawa.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Czesław Kubera

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dniu 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390). Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinny w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie Kłodawa oraz zminimalizować jego skutki.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Gminy Kłodawa
Nr XXIII/183/16 z dnia 28 grudnia 2016r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KŁODAWA NA LATA 2017 - 2020

KŁODAWA 2017

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE 3
I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY 4
1.1 Pojęcie przemocy 4
1.2. Rodzaje przemocy 4
1.3 Skutki przemocy w rodzinie 5
1.3.1. Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe 5
1.3.2. Konsekwencje doświadczania przemocy w dzieciństwie....6
1.3.3. Społeczne konsekwencje przemocy w rodzinie 6
II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU 8
III. INSTYTUCJE REALIZUJĄCE PROGRAM 10
IV. CELE PROGRAMU, OBSZARY, DZIAŁANIA....11
4.1. Cel główny programu 11
4.2 Cele szczegółowe programu 11
4.3 Obszar: profilaktyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie 12
4.4 Obszar: działania na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie 13
4.5 Obszar: działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie 14
4.6 Obszar: zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie 15
4.7 Obszar: zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy 15
V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.... 17

WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy w rodzinie istniało od zawsze, jednakże dopiero od kilkunastu lat zaczęło docierać do świadomości społecznej iż jest to problem. Początkowo kwestia ta była marginalizowana i przemilczana. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Jednak jego skala , która w pełni zaczyna dopiero docierać do szerokiej społeczności m. in. poprzez media, wymaga szerszego podejścia do tematu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uwzględnienia tej kwestii w polityce społecznej państwa.

Próbą podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390). Ustawa ta została podjęta „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie". W ten sposób zrobiony został pierwszy krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. Nadano działaniom z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ramy prawne, podnosząc tym samym rangę zadań realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe i pozarządowe.

W rozdziale pierwszym została obszernie przedstawiona charakterystyka zjawiska przemocy, pojęcie, rodzaje oraz konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie i życiu dorosłym.

W rozdziale drugim wskazano na prawne aspekty opracowania programu, wymieniono ustawy, kodeksy regulujące przepisy dotyczące działań różnych instytucji w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rozdział trzeci poświęcono instytucjom i służbom zaangażowanym w realizację programu w gminie Kłodawa.

W rozdziale czwartym dokładnie sprecyzowano cele, obszary i działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki i informowania opinii publicznej, interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy terapeutycznej ofiarom przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy. Każde z tych działań zostało przypisane konkretnym organizacjom i instytucjom odpowiedzialnym za jego realizację.

Rozdział piąty to opis sposobów realizacji Programu, jego zarządzanie oraz przewidywane efekty realizacji zadań wynikających z założeń programu.

I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

1.1 POJĘCIE PRZEMOCY

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U z 2015 poz. 1390) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Z powyższej definicji wynikają następujące **cechy charakterystyczne przemocy:**

* jest **intencjonalna,** tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
* **siły są nierównomierne** – sprawca przemocy jest silniejszy od ofiary;
* **działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary;
* **powoduje cierpienie i szkody fizyczne lub psychiczne** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary, szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe, czy też odroczone w czasie

1.2 RODZAJE PRZEMOCY

W literaturze przedmiotu rozróżniamy następujące **rodzaje przemocy:**

* **przemoc fizyczna** – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu;
* **przemoc psychiczna** – sprawowanie przez sprawcę psychicznej kontroli nad ofiarą – np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabraniem dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów;
* **przemoc seksualna** – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innych zachowaniom seksualnych, a także zmuszanie do współżycia w nieakceptowalnej formie;
* **przemoc finansowa (ekonomiczna)** – np. utrzymywanie osoby zależnej w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego;

* **przemoc polegająca na osaczeniu** – np. ciągłe chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszania;

* **przemoc w wymiarze społecznym** – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

* **faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych;

* **faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji;

* **faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, jednak bez specjalistycznej pomocy kończy się to nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy

Przemoc jest zjawiskiem bardzo złożonym dlatego tak ciężko jest osobie będącej ofiarą przemocy przerwać milczenie a co za tym idzie wyjść poza tzw. błędne koło przemocy.

1.3 SKUTKI PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

1.3.1 Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe

U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne i emocjonalne.

Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, wzrost częstości chorób somatycznych związanych ze stresem (bóle głowy, żołądka, w krzyżu lub w stawach oraz inne dolegliwości), przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji, zmienność nastroju, decyzji, niepewność, stany lękowe w tym lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją, zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy. Ofiary często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, bronią sprawcy. Zachowania te są

w psychologii tłumaczone najczęściej występowaniem wyuczonej bezradności, zjawiska „prania mózgu" czy stresu pourazowego. Wycofanie się z działań służących zmianie sytuacji i wyjściu z przemocy może wynikać z przekonania o bezskuteczności działań, popartego wcześniejszymi doświadczeniami. Bierność i rezygnacja są również często wynikiem technik manipulacyjnych, jakim ofiara była poddawana ze strony sprawcy, technik mających utrwalić w niej niską samoocenę i wzbudzać poczucie winy.

1.3.2 Konsekwencje doświadczania przemocy w dzieciństwie

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub/i świadkami przemocy w rodzinie. Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych potrzeb wpływa na dalszy rozwój dziecka. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, poczucie osamotnienia, myśli samobójcze, zaburzenia snu, nadpobudliwość, agresję, obniżenie samooceny i poczucie bezwartościowości. Maltretowanie psychiczne niekorzystnie wpływa na rozwój dzieci. Może prowadzić do: braku poczucia bezpieczeństwa, trudności w kontaktach z rówieśnikami, trudności w rozwiązywaniu konfliktów, agresji, samoponiżania, lęku, wstydu, poczucia winy, wrogości i gniewu.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta, lub w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego: trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji nadużywanie alkoholu, branie narkotyków.

Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie. Ofiary przemocy, zwłaszcza seksualnej, mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem satysfakcjonujących relacji z innymi osobami. Ponadto, zachowania przemocowe są dziedziczone i powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety. Doświadczanie przemocy w dzieciństwie podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci same staną się krzywdzącymi rodzicami.

1.3.3 Społeczne konsekwencje przemocy w rodzinie

Przemoc zagraża życiu, niesie za sobą cierpienie fizyczne, rany, siniaki, ale przede wszystkim powoduje niewyobrażalnie wielki szkody psychiczne dla ofiar, które najczęściej przez

lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także poważny problem społeczny. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie za sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwala się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowanych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

1. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U Nr 78, poz. 483). Rozdział drugi pn. *Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela* reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

2. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz.U. z 2015 poz. 1390), która w art. 6 ust. 2 zobowiązuje gminy do: opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej** (Dz.U z 2016r. poz. 575) powstała w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

4. **Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej** (Dz.U z 2016r. poz. 930), która określa kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.

5. **Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz.U. z 2016r. poz. 487)

6. **Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy** (Dz.U. z 2016r. poz. 406)

7. **Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny** (Dz.U z 2016r. poz. 1137)

8. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii** (Dz.U. z 2016r., poz. 224)

9. **Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym** (Dz.U. z 2016r. poz. 446)

10. **Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji** (Dz.U. z 2016 poz. 1782)

11. **Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty** (Dz.U z 2015r., poz. 2156 oraz z 2016r. poz. 35, 64, 195, 688 i 1010)

Założenia do Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kłodawa na lata 2017 – 2020 opierają się również o dokumenty:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłodawa na lata 2015-2020

III. INSTYTUCJE REALIZUJĄCE PROGRAM

Instytucje umożliwiające realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, obszary ich działania przedstawiono w poniższej tabeli:

INSTYTUCJA	ZAKRES DZIAŁANIA
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	* wczesna diagnoza * poradnictwo, profilaktyka, prelekcje – stoiska na gminnej majówce * promocja i realizacja procedury „Niebieskie Karty" * udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego * praca socjalna * monitoring sytuacji rodziny
PUNKT KONSULTACYJNY W KŁODAWIE * osoba pierwszego kontaktu * psycholog *psychoterapeuta * prawnik	* poradnictwo * pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej * przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy * pomoc rzeczowa * porady prawne * kierowanie na terapię uzależnień
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	* realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
ZESPÓŁ SZKÓŁ * KŁODAWA * RÓŻANKI	* wczesna diagnoza * realizacja procedury „Niebieskiej Karty" * realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy * prelekcje, pogadanki, rozmowy indywidualne * zajęcia warsztatowe „bez agresji i przemocy" * organizacja *Dnia profilaktyki i promocji zdrowia*
PRZEDSZKOLA * KŁODAWA * RÓŻANKI * WOJCIESZYCE	* wczesna diagnoza * pogadanki
ŚWIETLICE WIEJSKIE	* diagnoza środowiska * promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego * rozwój zainteresowań indywidualnych poprzez zaangażowanie dzieci i młodzież w działania twórcze i kreatywne
POLICJA	* realizacja procedury „Niebieskiej Karty" * podejmowanie interwencji w przypadku naruszania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie * interwencje w środowisku
PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO	* wczesna diagnoza * przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy * realizacja procedury „Niebieskiej Karty"

IV CELE PROGRAMU, OBSZARY, DZIAŁANIA

4.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

*Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz ograniczenie rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kłodawa.

4.2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

*Wdrożenie na terenie gminy Kłodawa systemowych rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

*Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej) dla ofiar przemocy rodzinie;

*Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy;

*Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;

*Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Realizacja Programu powinna uwzględniać działania w sferze:

1) prewencji;

2) prawa;

3) zdrowia;

4) edukacji;

5) pracy socjalnej.

Realizacja Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Program skierowany jest do:

1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:

dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych;

2) sprawców przemocy w rodzinie;

3) świadków przemocy w rodzinie.

4.3 OBSZAR: PROFILAKTYKA PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	DZIAŁANIA
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc	*zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Kłodawa *podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Kłodawa w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie *podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Kłodawa w zakresie instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie *zwiększenie dostępności oraz poprawa skuteczności ochrony i pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie	*prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczo – wychowawczych kompetencji rodziców, w szczególności w rodzinach zagrożonych przemocą *monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie *podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Podczas „Kłodawskiej Majówki"pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie skupili się na tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przygotowano stoisko, na którym można było zapoznać się z ulotkami o tematyce profilaktyki przemocy, dostępne były także gadżety z policji, z których szczególnie cieszyli się najmłodsi. Dzielnicowi, którzy swoją obecnością uświetnili także akcję profilaktyki przemocy w rodzinie. *podejmowanie działań mających na celu uwrażliwienie mieszkańców gminy Kłodawa na problem przemocy w rodzinie *prowadzenie zajęć wychowawczo – profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą, których celem jest uświadamianie mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, jej skutkach i osobach/ instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczających przemocy. Co roku w szkołach odbywa się dzień profilaktyki, na którym tematem wiodącym jest promocja zdrowia oraz zapobieganie przemocy w szkole i rodzinie *współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Instytucje realizujące działania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie

*Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

*Szkoły i przedszkola na terenie gminy Kłodawa

*Placówki służby zdrowia

*Komisariat Policji

*Punkt Konsultacyjny: psycholog, psychoterapeuta, osoba pierwszego kontaktu

4.4 OBSZAR: DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓLOWE	DZIAŁANIA
Zwiększenie dostępności i podniesienie skuteczności działań ochronnych na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie	*współpraca interdyscyplinarna pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie *zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat instytucji świadczących pomoc osobom doświadczających przemocy w rodzinie oraz form udzielanej pomocy *zapewnienie pomocy i wsparcia oraz bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	*koordynowanie i doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie *zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej *zapewnienie osobom doświadczającym przemocy miejsc całodobowych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie *propagowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie *świadczenie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego dla osób doświadczających i zagrożonych przemocą w rodzinie *prowadzenie działań terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy *funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Instytucje realizujące działania z zakresu pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie

*Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

*Szkoły i przedszkola na terenie gminy Kłodawa

*Placówki służby zdrowia

*Komisariat Policji

*Punkt Konsultacyjny: psycholog, psychoterapeuta, osoba pierwszego kontaktu

*Prokuratura Rejonowa Gorzów Wlkp.

*Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gorzowie Wlkp.

4.5 OBSZAR: DZIAŁANIA W STOSUNKU DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	DZIAŁANIA
Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	*propagowanie konieczności współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie *doskonalenie systemu monitoringu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie *ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	* występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną *występowanie do odpowiednich jednostek organizacyjnych , służb z wnioskami o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie *kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań w celu zobligowania do podjęcia leczenia w przypadku występowania uzależnienia *stosowanie procedury „Niebieskiej Karty" prze uprawnione podmioty *współdziałanie i wymiana informacji pomiędzy Komendą Policji, Prokuraturą oraz sądami w zakresie monitoringu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie *podejmowanie działań mających na celu izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemocy *motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej

Instytucje realizujące działania w stosunku do osób stosujących przemoc:

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie

*Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

*Komisariat Policji

*Punkt Konsultacyjny: psycholog, psychoterapeuta, osoba pierwszego kontaktu

*Prokuratura Rejonowa Gorzów Wlkp.

*Sądy w ramach swoich ustawowych uprawnień

*Zespół Interdyscyplinarny

4.6 OBSZAR: ZWIĘKSZENIE KOMPETENCJI ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW SŁUŻB I INSTYTUCJI ZAJMUJĄCYCH SIĘ PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

CEL:

Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jakości i dostępności świadczonych usług w tym zakresie poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji kadr.

DZIAŁANIA:

*uczestnictwo w interdyscyplinarnych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w celu podniesienia umiejętności pracy z klientem i lepszego radzenia sobie ze stresem;

*zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego, których celem jest podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie umiejętności osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc, jak i osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie;

*uczestnictwo w szkoleniach dot. zjawiska przemocy domowej dla policjantów, dzielnicowych, psychologów i pedagogów szkolnych;

*uczestnictwo w szkoleniach z zakresu współpracy w zespołach interdyscyplinarnych, łączone dla pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów.

4.7 OBSZAR: ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ DLA OSÓB ZOBOWIĄZANYCH I UPRAWNIONYCH DO PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie należy budować poprzez angażowanie przedstawicieli instytucji tworzących Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kłodawa. W skład Zespołu włączeni są:

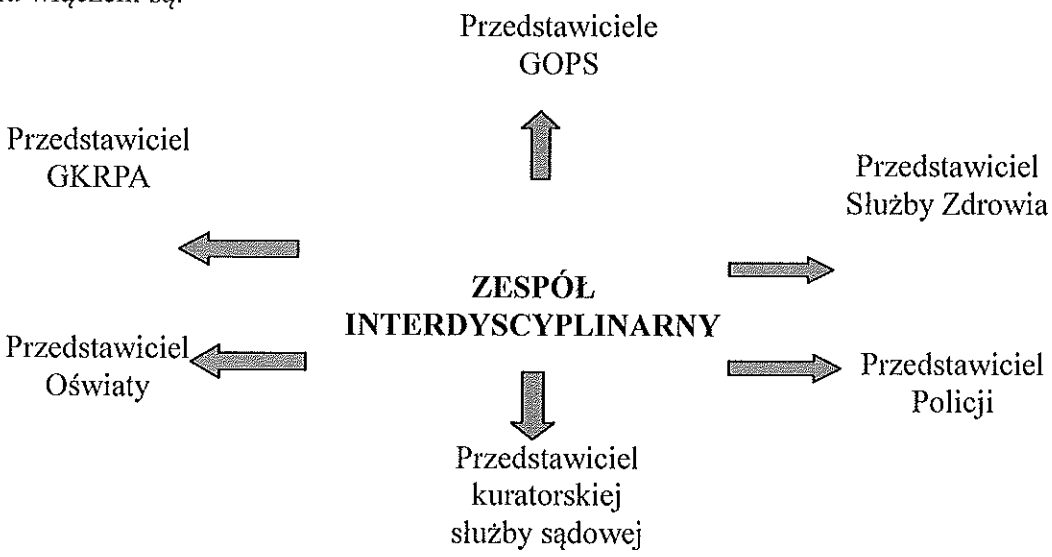

Działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny:

*Podejmowanie natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc, wspólne wizyty z policją w środowisku;

*Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;

*Udzielenie wsparcia ofiarom, kierowanie pokrzywdzonych do specjalistów poprzez wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne;

*Udzielanie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w tym również pracy socjalnej;

*Gromadzenie informacji dot. sytuacji rodzin wymagających pomocy Zespołu, prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin

*Opracowanie planu działań interwencyjnych i pomocowych wobec osób/rodzin potrzebującej pomocy i podział zadań według kompetencji służb,

*Monitoring sytuacji rodzin wymagających interwencji Zespołu oraz działań podejmowanych przez poszczególne służby,

*Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;

*Przekazywanie informacji do GKRPA

*Inicjowanie i koordynowanie działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Intencją utworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 jest tworzenie ram programowych do działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, w którym wszystkie instytucje i organizacje zobligowane są do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczenia przemocy w rodzinie.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres czterech lat.

Działania będą miały charakter:

***profilaktyczny** – promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy

***edukacyjny** – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy,

***pomocowy** – specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno – terapeutyczne, korekcyjno – edukacyjne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy,

***wspierający** – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, współpraca i wymiana doświadczeń oraz informacji

Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
2. Udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą;
4. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy;
5. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą;
7. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z przemocy

Program uchwalony zostaje na potrzeby pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołanego przez Wójta Gminy Kłodawa.